

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (deviata komora)

z 11. januára 2024*

„Odvolanie – Štátna pomoc – Letecká doprava – Rumunsko – Pomoc na záchranu spoločnosti TAROM – Usmernenia o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach – Rozhodnutie Európskej komisie o nevznesení námietok z dôvodu, že opatrenia predstavujú pomoc zlučiteľnú s vnútorným trhom“

Vo veci C-440/22 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podané 4. júla 2022,

Wizz Air Hungary Légitársaság Zrt. (Wizz Air Hungary Zrt.), so sídlom v Budapešti (Maďarsko), v zastúpení: I.-G. Metaxas-Maranghidis, dikigoros, S. Rating, abogado, a E. Vahida, avocat,

odvolateľka,

ďalší účastník konania:

Európska komisia, v zastúpení: I. Barcew, V. Bottka a L. Flynn, splnomocnení zástupcovia,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (deviata komora),

v zložení: sudcovia J.-C. Bonichot, vykonávajúci funkciu predsedu deviatej komory, S. Rodin (spravodajca) a L. S. Rossi,

generálny advokát: A. Rantos,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: angličtina.

Rozsudok

- 1 Wizz Air Hungary Légiközlekedési Zrt. (Wizz Air Hungary Zrt.) (ďalej len „Wizz Air“) svojím odvolaním navrhuje zrušenie rozsudku Všeobecného súdu zo 4. mája 2022, Wizz Air Hungary/Komisía (TAROM; pomoc na záchranu) (T-718/20, ďalej len „napadnutý rozsudok“, EU:T:2022:276), ktorým Všeobecný súd zamietol jej žalobu o neplatnosť rozhodnutia Komisie C(2020) 1160 final z 24. februára 2020 o štátnej pomoci SA.56244 (2020/N) – Rumunsko – Pomoc na záchranu TAROM (Ú. v. EÚ C 310, 2020, s. 3, ďalej len „sporné rozhodnutie“).

Právny rámec

- 2 Usmernenia o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach (Ú. v. EÚ C 249, 2014, s. 1, ďalej len „usmernenia o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu“) v bode 38 stanovujú:

„Pri posudzovaní, či notifikovaná pomoc môže byť vyhlásená za zlučiteľnú s vnútorným trhom, Komisia zváži, či je splnené každé z týchto kritérií:

- a) Príspevok k jasne vymedzenému cieľu spoločného záujmu: Opatrenie štátnej pomoci musí byť zamerané na cieľ spoločného záujmu podľa článku 107 ods. 3 zmluvy (oddiel 3.1).

...

- f) Zabránenie neprípustným negatívnym účinkom na hospodársku súťaž a obchod medzi členskými štátmi: musia sa dostatočne obmedziť negatívne účinky pomoci tak, aby bola celková bilancia opatrenia pozitívna (oddiel 3.6).

...“

- 3 Oddiel 3.1 usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu s názvom „Príspevok k cieľu spoločného záujmu“ obsahuje bod 43, ktorý znie:

„Vzhľadom na to, aký má odchod z trhu význam pre proces rastu produktivity, samotné zabránenie odchodu podniku z trhu nepredstavuje dostatočné odôvodnenie pomoci. Mali by sa predložiť jasné dôkazy o tom, že pomoc sleduje cieľ spoločného záujmu v tom, že má zabrániť sociálnym ťažkostiam alebo riešiť zlyhanie trhu (oddiel 3.1.1) obnovením dlhodobej životaschopnosti podniku (oddiel 3.1.2).“

- 4 V oddiele 3.1.1 s názvom „Preukázanie sociálnych ťažkostí alebo zlyhania trhu“ sa v bode 44 týchto usmernení stanovuje:

„Členské štáty musia preukázať, že neúspech príjemcu by zrejme viedol k vážnym sociálnym ťažkostiam alebo závažnému zlyhaniu trhu, konkrétne preukázať, že:

...

- b) existuje riziko narušenia dôležitej služby, ktorú je ťažké nahradiť, a kde by bol ťažký vstup pre akéhokoľvek konkurenta (napríklad poskytovateľ celoštátnej infraštruktúry);

...“

- 5 V oddiele 3.1.2 uvedených usmernení, nazvanom „Plán reštrukturalizácie a návrat k dlhodobej životaschopnosti“, sa stanovuje:

„45. Pomoc na reštrukturalizáciu v rámci rozsahu pôsobnosti týchto usmernení nemôže byť obmedzená na finančnú pomoc určenú na úhradu minulých strát bez toho, aby sa pozornosť venovala príčinám takýchto strát. V prípade pomoci na reštrukturalizáciu preto [Európska] komisia bude vyžadovať, aby dotknutý členský štát predložil uskutočniteľný, koherentný a ďalekosiahly plán reštrukturalizácie na obnovu dlhodobej životaschopnosti príjemcu. Reštrukturalizácia môže zahŕňať jeden alebo niekoľko nasledujúcich prvkov: reorganizáciu a racionalizáciu činností príjemcu na efektívnejšej báze, pre ktorú je typické zanechanie stratových činností, reštrukturalizáciu takých existujúcich činností, ktoré sa môžu opäť stať konkurencieschopnými, a prípadne diverzifikáciu orientovanú na nové a životaschopné činnosti. Obvykle zahŕňa finančnú reštrukturalizáciu vo forme kapitálových injekcií zo strany nových alebo existujúcich akcionárov a zníženie dlhu zo strany existujúcich veriteľov.

46. Poskytnutie pomoci preto musí byť podmienené plnením plánu reštrukturalizácie, ktorý musí vo všetkých prípadoch pomoci *ad hoc* schváliť Komisia.

47. Plán na reštrukturalizáciu musí obnoviť dlhodobú životaschopnosť príjemcu v rámci prijateľnej časovej lehoty a na základe realistických predpokladov v súvislosti s budúcimi prevádzkovými podmienkami, ktoré by mali vylučovať akúkoľvek ďalšiu štátnu pomoc, ktorá nie je zahrnutá v pláne reštrukturalizácie. Obdobie reštrukturalizácie by malo byť čo najkratšie. Plán reštrukturalizácie sa musí predložiť Komisii so všetkými príslušnými podrobnými údajmi a musí zahŕňať predovšetkým informácie uvedené v tomto oddiele (3.1.2).

...“

- 6 V oddiele 3.6, nazvanom „Negatívne účinky“, sa nachádza oddiel 3.6.1 tých istých usmernení týkajúci sa „Zásady jedenkrát a naposledy“, ktorý stanovuje:

„70. S cieľom zabrániť morálnemu hazardu, stimulom k prijatiu nadmerného rizika a možným narušeniam hospodárskej súťaže by sa pomoc mala poskytovať iba podnikom v ťažkostiach a len na jednu reštrukturalizačnú operáciu. Označuje sa to ako zásada ‚jedenkrát a naposledy‘. Keď podnik, ktorý už dostal pomoc v súlade s týmito usmerneniami, potrebuje ďalšiu takúto pomoc, znamená to, že ťažkosti podniku sú buď opakujúceho sa charakteru alebo neboli primerane vyriešené pri poskytnutí predchádzajúcej podpory. Je možné, že opakované štátne intervencie povedú k problémom morálneho hazardu a narušeniam hospodárskej súťaže, ktoré sú v rozpore so spoločným záujmom.

71. Keď sa plánovaná pomoc na záchranu alebo reštrukturalizáciu notifikuje Komisii, členský štát musí špecifikovať, či dotknutý podnik už dostal v minulosti pomoc na záchranu, pomoc na reštrukturalizáciu alebo dočasnú podporu reštrukturalizácie, vrátane takej pomoci, ktorá bola udelená pred nadobudnutím účinnosti týchto usmernení, ako aj akejkoľvek nenotifikovanej pomoci. Keď dotknutý podnik už takúto pomoc dostal, a v prípade, že ubehlo menej ako desať rokov od poskytnutia pomoci, prípadne od skončenia obdobia reštrukturalizácie alebo pozastavenia plnenia plánu reštrukturalizácie (podľa toho, čo nastalo neskôr), Komisia ďalšiu pomoc podľa týchto usmernení neschváli.

...“

Okolnosti predchádzajúce sporu a sporné rozhodnutie

- 7 Okolnosti predchádzajúce sporu, ako vyplývajú z napadnutého rozsudku, možno zhrnúť nasledujúcim spôsobom.
- 8 Compania Națională de Transporturi Aeriene TAROM SA (ďalej len „Tarom“) je rumunská letecká spoločnosť pôsobiaca z jediného letiskového uzla nachádzajúceho sa na medzinárodnom letisku OTP Henri-Coandă v Bukurešti (Rumunsko). Predovšetkým vykonáva činnosť v oblasti leteckej prepravy cestujúcich, nákladu a pošty. Začiatkom roka 2020 Tarom zamestnávala 1 795 osôb a vlastnila flotilu 25 lietadiel. Tarom prevádzkovala tak vnútroštátne, ako aj medzinárodné linky.
- 9 Dňa 19. februára 2020 Rumunsko oznámilo Komisii plán pomoci na záchranu spoločnosti Tarom pozostávajúci z pôžičky na financovanie jej potreby likvidity vo výške 175 952 000 rumunských lei (RON) (približne 36 660 000 eur), ktorá mala byť splatená na konci obdobia šiestich mesiacov s možnosťou čiastočného predčasného splatenia (ďalej len „opatrenie pomoci“).
- 10 Dňa 24. februára 2020 Komisia prijala sporné rozhodnutie, v ktorom konštatovala najmä, že finančná situácia spoločnosti Tarom sa v priebehu predchádzajúcich piatich rokov výrazne zhoršila, a zdôraznila, že kumulované straty za obdobie 2004 – 2019 dosahovali 3 362 130 000 RON (približne 715 350 000 eur), čím presiahli viac ako polovicu sumy základného imania spoločnosti Tarom.
- 11 Pokiaľ ide o situáciu dopravných sietí v Rumunsku, Komisia uviedla, že celkový stav a spoľahlivosť rumunskej železničnej a cestnej siete sú zlé a že letecká doprava je naďalej podstatná pre regionálny rozvoj v tejto krajine, najmä vnútroštátne linky prevádzkované spoločnosťou Tarom.
- 12 Komisia ďalej uviedla, že podľa Rumunska odchod spoločnosti Tarom z trhu by neumožňoval zabezpečiť lety týkajúce sa už uskutočnených rezervácií, pretože konkurenti spoločnosti Tarom by nemohli v krátkom čase prevziať dotknuté letecké spojenia, a že by ovplyvnil veľký počet podnikov, vrátane najmä domácich letísk.
- 13 Komisia v rámci svojho preskúmania predmetného opatrenia v prvom rade konštatovala, že toto opatrenie predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.
- 14 V druhom rade Komisia overila, či predmetné opatrenie pomoci bolo zlučiteľné s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ.
- 15 Po prvé v odôvodneniach 52 až 57 sporného rozhodnutia Komisia konštatovala, že Tarom bola podnikom v ťažkostiach v zmysle usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu.
- 16 Po druhé v odôvodneniach 58 až 65 sporného rozhodnutia Komisia uviedla, že informácie poskytnuté Rumunskom preukazujú, že predmetné opatrenie spĺňa podmienku stanovenú v bodoch 43 až 52 týchto usmernení, podľa ktorej musí štátna pomoc prispieť k cieľu spoločného záujmu.

- 17 Po tretie v odôvodneniach 66 až 77 sporného rozhodnutia sa Komisia domnievala, že predmetné opatrenie bolo primerané na dosiahnutie sledovaného cieľa, ktorým bolo zabrániť úpadku spoločnosti Taron.
- 18 Po štvrté v odôvodneniach 78 až 85 tohto rozhodnutia Komisia usúdila, že predmetné opatrenie bolo primerané potrebám likvidity spoločnosti Taron počas obdobia šiestich mesiacov.
- 19 Po piate v odôvodneniach 86 až 89 sporného rozhodnutia Komisia dospela k záveru, že zásada poskytnutia pomoci jedenkrát a naposledy stanovená v bodoch 70 až 74 usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu bola splnená.
- 20 V dôsledku toho sa Komisia v spornom rozhodnutí rozhodla nevzniesť námietky voči predmetnému opatreniu z dôvodu, že bolo zlučiteľné s vnútorným trhom v súlade s článkom 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ.

Konanie na Všeobecnom súde a napadnutý rozsudok

- 21 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 5. decembra 2020 podala Wizz Air žalobu o neplatnosť sporného rozhodnutia.
- 22 Na podporu svojej žaloby Wizz Air uviedla štyri žalobné dôvody založené po prvé na zjavne nesprávnom posúdení prínosu predmetného opatrenia k jasne vymedzenému cieľu spoločného záujmu, po druhé na nesprávnom právnom posúdení a zjavne nesprávnom posúdení, ktoré sa týkajú dodržania zásady poskytnutia pomoci jedenkrát a naposledy, po tretie na existencii vážnych ťažkostí, ktoré mali viesť Komisiu k začatiu konania vo veci formálneho zisťovania, a po štvrté na porušení povinnosti odôvodnenia v zmysle článku 296 druhého odseku ZFEÚ.
- 23 V napadnutom rozsudku Všeobecný súd najprv rozhodol o prípustnosti žaloby, pričom rozhodol, že žaloba je prípustná, keďže Wizz Air je zainteresovanou stranou, ktorá má záujem na zabezpečení ochrany procesných práv, ktoré jej vyplývajú z článku 108 ods. 2 ZFEÚ, a to v rozsahu, v akom smerovala, najmä prostredníctvom tretieho žalobného dôvodu, k tomu, aby boli dodržané jej procesné práva.
- 24 V tejto súvislosti Všeobecný súd konštatoval, že bol oprávnený preskúmať vecné tvrdenia predložené žalobkyňou v rámci prvých dvoch žalobných dôvodov s cieľom overiť, či sú spôsobilé podporiť tento tretí žalobný dôvod, ktorý na tento účel výslovne uviedla a ktorý sa týkal existencie pochybností odôvodňujúcich začatie konania podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ.
- 25 Po preskúmaní a zamietnutí jednak tretieho žalobného dôvodu, ktorý uviedla Wizz Air a ktorý odkazoval na prvé dva žalobné dôvody, a jednak štvrtého žalobného dôvodu, Všeobecný súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

Návrhy účastníkov odvolacieho konania

- 26 Wizz Air vo svojom odvolaní navrhuje, aby Súdny dvor:
 - zrušil napadnutý rozsudok,

- v prvom rade zrušil sporné rozhodnutie a uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania, alebo
- subsidiárne vrátil vec Všeobecnému súdu a rozhodol, že o trovách prvostupňového a odvolacieho konania sa rozhodne neskôr.

27 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:

- zamietol odvolanie a
- uložil spoločnosti Wizz Air povinnosť nahradiť trovy konania.

O odvolaní

28 Na podporu svojho odvolania Wizz Air uvádza sedem odvolacích dôvodov. Prvý odvolací dôvod je založený na tom, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že je splnená podmienka existencie dôležitej služby, ktorú je ťažké nahradiť. Druhý odvolací dôvod je založený na nesprávnom uplatnení usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu, pokiaľ ide o dôkazy o existencii ťažkostí konkurenta zabezpečovať službu namiesto príjemcu. Tretí odvolací dôvod je založený na zjavnom skreslení dôkazov pri posúdení dostupných kapacít na trhu a schopnosti nízkonákladových leteckých spoločností (ďalej len „nízkonákladové spoločnosti“) prevádzkovať vnútroštátne linky. Štvrtý odvolací dôvod je založený na nesprávnom právnom posúdení spočívajúcom v tom, že Všeobecný súd konštatoval, že zvýšenia základného imania sa nemohli vzťahovať na plán reštrukturalizácie. Piaty odvolací dôvod je založený na zjavnom skreslení dôkazov, pokiaľ ide o dĺžku obdobia reštrukturalizácie spoločnosti Tarom. Šiesty odvolací dôvod je založený na nesprávnom právnom posúdení spočívajúcom v tom, že Všeobecný súd konštatoval, že Komisia nemusela overiť, či sa existujúca pomoc stala novou pomocou. Siedmy odvolací dôvod je založený na nesprávnom právnom posúdení, pokiaľ ide o nezačatie konania vo veci formálneho zisťovania Komisiou.

O prvom odvolacom dôvode

Argumentácia účastníkov konania

- 29 Svojím prvým odvolacím dôvodom Wizz Air v podstate tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 50 a 51 napadnutého rozsudku konštatoval, že na účely posúdenia, či existuje riziko narušenia dôležitej služby, ktorú je ťažké nahradiť v zmysle bodu 44 písm. b) usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu, Komisia nebola povinná zohľadniť veľkosť predmetného trhu.
- 30 Odvolateľka sa domnieva, že na rozdiel od toho, čo uviedol Všeobecný súd, je potrebné analyzovať veľkosť trhu a podiel podniku, ktorý je príjemcom pomoci, na tomto trhu, aby sa určilo, či službu, ktorá môže byť narušená, možno kvalifikovať ako dôležitú, pretože tieto prvky sú ukazovateľom straty, ktorú by spôsobil odchod tohto podniku z uvedeného trhu. Okrem toho tvrdí, že bod 51 napadnutého rozsudku v rozsahu, v akom uvádza na jednej strane, že nie je potrebné zohľadniť veľkosť predmetného trhu, a na druhej strane, že službu možno kvalifikovať ako dôležitú aj vtedy, keď je poskytovaná na „relatívne obmedzenom“ trhu, obsahuje rozpor.

- 31 Podľa Komisie treba prvý odvolací dôvod zamietnuť ako čiastočne neprípustný a v zostávajúcej časti ako nedôvodný.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 32 Na úvod treba uviesť, že z bodu 1 usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu vyplýva, že stanovujú podmienky, ktoré musia byť splnené, aby sa opatrenia pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach, ktoré sú v nich uvedené, mohli považovať za zlučiteľné s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ.
- 33 Prijatie takýchto usmernení patrí do rámca výkonu výlučnej právomoci Komisie na účely posúdenia zlučiteľnosti opatrení pomoci s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 3 ZFEÚ. Komisia má v tejto súvislosti širokú mieru voľnej úvahy (pozri v tomto zmysle najmä rozsudky z 19. júla 2016, Kotnik a i., C-526/14, EU:C:2016:570, body 37 až 39, ako aj z 15. decembra 2022, Veejaam a Espo, C-470/20, EU:C:2022:981, bod 29).
- 34 Komisia sa tým, že prostredníctvom usmernení stanovila podmienky, za ktorých možno opatrenia pomoci považovať za zlučiteľné s vnútorným trhom, a tým, že na základe zverejnenia týchto usmernení oznámila, že bude uplatňovať pravidlá, ktoré sú v nich obsiahnuté, sama obmedzuje pri uplatnení tejto voľnej úvahy v tom zmysle, že ak členský štát oznámi plánovanú štátnu pomoc, ktorá je s týmito pravidlami v súlade, Komisia v zásade musí túto plánovanú štátnu pomoc schváliť. V zásade sa od uvedených pravidiel nemôže odchyliť bez toho, aby nebola prípadne sankcionovaná z dôvodu porušenia všeobecných právnych zásad, akými sú rovnosť zaobchádzania alebo ochrana legitímnej dôvery (rozsudky z 19. júla 2016, Kotnik a i., C-526/14, EU:C:2016:570, bod 40, ako aj z 31. januára 2023, Komisia/Braesch a i., C-284/21 P, EU:C:2023:58, bod 90).
- 35 Vzhľadom na to, že Wizz Air svojím prvým odvolacím dôvodom v podstate tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 50 a 51 napadnutého rozsudku konštatoval, že na účely uplatnenia bodu 44 písm. b) usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu Komisia nebola povinná zohľadniť veľkosť predmetného trhu alebo podiel príjemcu pomoci na tomto trhu, treba na jednej strane uviesť, že podľa tohto bodu 44 písm. b) členské štáty musia najmä preukázať, že „existuje riziko narušenia dôležitej služby, ktorú je ťažké nahradiť“.
- 36 Na druhej strane, ako vyplýva z úvodnej vety bodu 44 týchto usmernení, existencia tohto rizika patrí medzi faktory vymenované demonštratívnym spôsobom v tomto bode 44 písm. a) až g), ktorými členské štáty môžu preukázať vážne sociálne ťažkosti alebo závažné zlyhanie trhu, ktoré by mohol spôsobiť úpadok príjemcu pomoci, pričom toto preukázanie je nevyhnutné na uznanie cieľa spoločného záujmu sledovaného pomocou.
- 37 Hoci teda veľkosť trhu, na ktorom pôsobí príjemca pomoci, a podiel, ktorý má na tomto trhu, môžu byť ukazovateľmi dôležitosti služby, ktorú tento príjemca poskytuje, z bodu 44 písm. b) týchto usmernení, ani z jeho kontextu nevyplýva, že dôležitosť služby nevyhnutne závisí od týchto faktorov a že najmä úpadok príjemcu pomoci môže spôsobiť vážne sociálne ťažkosti alebo závažné zlyhanie trhu len vtedy, ak trh, na ktorom pôsobí, presahuje určitú veľkosť.
- 38 Ako totiž Všeobecný súd v podstate uviedol v bode 51 napadnutého rozsudku, okolnosť, že relevantný trh je relatívne obmedzený, nebráni tomu, aby služba poskytovaná na tomto trhu mohla byť kvalifikovaná ako dôležitá v zmysle uvedených usmernení. Tak je to za okolností

prejednávanej veci, keď, ako konštatoval Všeobecný súd v bode 52 napadnutého rozsudku, ukončenie činnosti spoločnosti Tarom, ktoré so sebou prináša konkrétne riziko narušenia určitých služieb leteckej prepravy cestujúcich v Rumunsku, by poškodilo „prepojenie“ rumunských regiónov, ktoré zabezpečuje ona sama, ako aj ekonomickú situáciu týchto regiónov.

- 39 Z toho vyplýva, že Všeobecný súd sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 50 a 51 napadnutého rozsudku konštatoval, že na účely posúdenia, či existuje riziko narušenia dôležitej služby, ktorú je ťažké nahradiť v zmysle bodu 44 písm. b) usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu, Komisia nebola povinná zohľadniť veľkosť trhu, na ktorom pôsobí Tarom, alebo podiel, ktorý má táto spoločnosť na tomto trhu.
- 40 Z vyššie uvedeného vyplýva, že prvý odvolací dôvod treba zamietnuť.

O druhom odvolacom dôvode

Argumentácia účastníkov konania

- 41 Svojím druhým odvolacím dôvodom týkajúcim sa bodov 58, 63, 64 a 66 napadnutého rozsudku Wizz Air v podstate tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia kritérií stanovených v bode 44 písm. b) usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu, týkajúcich sa existencie rizika narušenia dôležitej služby a ťažkostí konkurentov pri poskytovaní tejto služby namiesto príjemcu pomoci.
- 42 V tejto súvislosti, pokiaľ ide po prvé o predmet dôkazu, ktorý musí Komisia predložiť v tejto oblasti, Všeobecný súd sa v prvom rade v bodoch 63 a 64 napadnutého rozsudku nesprávne domnieval, že na to, aby bola pomoc na záchranu odôvodnená, musí mať za cieľ zabrániť akémukoľvek narušeniu poskytovania dôležitej služby, zatiaľ čo bod 44 písm. b) týchto usmernení vyžaduje, aby cieľom pomoci bolo vyhnúť sa riziku „narušenia“ takejto služby, ktoré si okrem jednoduchého narušenia vyžaduje prerušenie alebo ukončenie služby.
- 43 V druhom rade Všeobecný súd v bode 64 napadnutého rozsudku nesprávne vyžadoval, aby konkurenti spoločnosti Tarom boli schopní „ľahko“ zabezpečiť službu poskytovanú touto spoločnosťou, hoci tento bod 44 písm. b) uvedených usmernení stanovuje len to, že pre konkurentov nie je „ťažké“ zabezpečiť službu poskytovanú podnikom v ťažkostiach.
- 44 Po druhé, pokiaľ ide o dôkazy, ktoré musí Komisia predložiť, Wizz Air tvrdí, že Všeobecný súd tým, že v bode 58 napadnutého rozsudku rozhodol, že obchodný záujem nízkonákladových spoločností vstúpiť na trh na účely zabezpečenia všetkých leteckých spojení je „údajne nízky“, použil jednoduché domnienky v rozpore s povinnosťou „predložiť jasné dôkazy o tom“, že pomoc sleduje cieľ spoločného záujmu, uvedenou v bode 43 tých istých usmernení.
- 45 Komisia tvrdí, že druhý odvolací dôvod treba zamietnuť ako neprípustný alebo v každom prípade ako nedôvodný.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 46 Pokiaľ ide v prvom rade o časť druhého odvolacieho dôvodu namierenú proti bodu 58 napadnutého rozsudku, treba uviesť, že Všeobecný súd v tomto bode konštatoval, že na rozdiel od toho, čo žalobkyňa tvrdila v rámci prvej časti svojho tretieho žalobného dôvodu v prvostupňovom konaní, Komisia v odôvodnení 61 sporného rozhodnutia posúdila možnosť nahradenia spoločnosti Tarom jej konkurentmi na vnútroštátnych linkách prevádzkovaných výlučne touto spoločnosťou. Všeobecný súd najmä poznamenal, že Komisia v tomto odôvodnení usúdila, že je nepravdepodobné, aby konkurenčné letecké spoločnosti pôsobiace na rumunskom trhu, ktoré sú hlavne nízkonákladovými spoločnosťami, zabezpečovali všetky tieto spojenia, ktorých obchodný záujem je pre tieto spoločnosti „údajne nízky“.
- 47 Z tohto opisu určitého prvku posúdenia Komisie uvedeného v spornom rozhodnutí však nevyplýva, že by Všeobecný súd použil jednoduché domnienky alebo že by sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, pokiaľ ide o dôkazné bremeno, ktoré nesie Komisia podľa bodu 43 usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu.
- 48 Túto časť druhého odvolacieho dôvodu preto treba zamietnuť ako nedôvodnú.
- 49 V rozsahu, v akom v druhom rade Wizz Air v podstate vytýka Všeobecnému súdu, že v bodoch 63, 64 a 66 napadnutého rozsudku použil nesprávne kritériá pri uplatňovaní bodu 44 písm. b) týchto usmernení, stačí konštatovať, že dôvody uvedené v týchto bodoch na účely odmietnutia argumentácie žalobkyne týkajúcej sa pravdepodobnosti nahradenia služby spoločnosti Tarom jej konkurentmi majú len doplňujúcu povahu.
- 50 Táto časť druhého odvolacieho dôvodu sa preto musí zamietnuť ako neúčinná.
- 51 Z vyššie uvedeného vyplýva, že druhý odvolací dôvod treba zamietnuť.

O treťom odvolacom dôvode

Argumentácia účastníkov konania

- 52 Svojím tretím odvolacím dôvodom Wizz Air vytýka Všeobecnému súdu, že sa v bode 69 napadnutého rozsudku dopustil zjavného skreslenia dôkazov pri svojom posúdení kapacít na prepravu cestujúcich dostupných na rumunskom trhu a kapacity nízkonákladových spoločností prevádzkovať vnútroštátne linky.
- 53 Všeobecný súd najprv skreslil dôkazy, keď potvrdil nesprávne konštatovanie Komisie, pokiaľ ide o nedostupnosť dostatočných kapacít na prepravu cestujúcich z dôvodu, že ku dňu prijatia sporného rozhodnutia „viac ako polovica lietadiel na zemi... patrila spoločnosti Tarom“.
- 54 Všeobecný súd ďalej tým, že rozhodol, že žalobkyňa nevysvetlila, do akej miery by bolo pre nízkonákladové spoločnosti výhodné prevádzkovať vnútroštátne linky s obmedzeným počtom cestujúcich, zopakoval tvrdenia uvedené v bode 58 napadnutého rozsudku, ktoré sú založené len na jednoduchej domnienke.

- 55 Napokon podľa spoločnosti Wizz Air žiadny dôkaz neumožňoval Všeobecnému súdu v bode 69 napadnutého rozsudku tvrdiť, že všetky letecké spoločnosti konkurujúce spoločnosti Tarom boli nízkonákladovými spoločnosťami.
- 56 Podľa Komisie je tretí odvolací dôvod čiastočne neprípustný a v zostávajúcej časti zjavne nedôvodný.

Posúdenie Súdnyim dvorom

- 57 Treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora z článku 256 ods. 1 druhého pododseku ZFEÚ a článku 58 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie vyplýva, že len Všeobecný súd má ako jediný právomoc jednak zistiť skutkový stav, okrem prípadu, ak by vecná nesprávnosť jeho zistení vyplývala z dokumentov v spise, ktoré mu boli predložené, a jednak tento skutkový stav posúdiť (rozsudok z 25. júna 2020, SATCEN/KF, C-14/19 P, EU:C:2020:492, bod 103 a citovaná judikatúra).
- 58 Z toho vyplýva, že posúdenie skutkového stavu nepredstavuje – s výnimkou prípadu skreslenia dôkazov predložených Všeobecnému súdu – právnu otázku, ktorá ako taká podlieha preskúmaniu Súdnyim dvorom (rozsudok z 25. júna 2020, SATCEN/KF, C-14/19 P, EU:C:2020:492, bod 104 a citovaná judikatúra).
- 59 Ak odvolateľ tvrdí, že ide o skreslenie dôkazov Všeobecným súdom, musí podľa článku 256 ZFEÚ, článku 58 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie a článku 168 ods. 1 písm. d) Rokovacieho poriadku Súdneho dvora presne označiť dôkazy, ktoré Všeobecný súd skreslil, a preukázať pochybenia v rámci posudzovania. Navyše z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že skreslenie musí zjavne vyplývať z dokumentov v spise bez toho, aby bolo potrebné vykonať nové posúdenie skutkového stavu a dôkazov (rozsudok z 25. júna 2020, SATCEN/KF, C-14/19 P, EU:C:2020:492, bod 105 a citovaná judikatúra).
- 60 V prejednávanej veci treba konštatovať, že argumentácia uvedená na podporu tretieho odvolacieho dôvodu neumožňuje preukázať, že konštatovania, ktoré Všeobecný súd uviedol v bode 69 napadnutého rozsudku s cieľom zamietnuť tvrdenie založené na údajnom nadbytku kapacít, ktorý existoval v Rumunsku v čase prijatia sporného rozhodnutia, sú založené na skreslení dôkazov predložených v prvostupňovom konaní, pričom cieľom tejto argumentácie je v skutočnosti spochybniť nezávislé posúdenie skutkového stavu, ktoré na tento účel vykonal Všeobecný súd.
- 61 Tretí odvolací dôvod treba preto odmietnuť ako neprípustný.

O štvrtom odvolacom dôvode

Argumentácia účastníkov konania

- 62 Svojím štvrtým odvolacím dôvodom Wizz Air tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 103 napadnutého rozsudku konštatoval, že zvýšenia základného imania nie sú súčasťou plánu reštrukturalizácie podniku v ťažkostiach.

- 63 Konkrétne výklad Všeobecného súdu, ktorý vylučuje, aby pomoc na reštrukturalizáciu zahŕňajúca finančné aspekty, akými sú zvýšenia základného imania, mohla byť považovaná za súčasť plánu reštrukturalizácie, je v zjavnom rozpore s bodom 45 usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu, podľa ktorého finančná reštrukturalizácia vo forme kapitálových vkladov môže byť súčasťou plánu reštrukturalizácie, rovnako ako prevádzkové zmeny, akými sú reorganizácia a racionalizácia činností príjemcu.
- 64 Tento výklad, ktorý nie je doplnený žiadnym odkazom na judikatúru, je tiež v rozpore s výkladom uvedeným v bode 96 napadnutého rozsudku.
- 65 Komisia tvrdí, že štvrtý odvolací dôvod je neúčinný a v každom prípade nedôvodný.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 66 Na úvod treba uviesť, že štvrtý odvolací dôvod, ako aj piaty a šiesty odvolací dôvod smerujú proti niektorým dôvodom, na základe ktorých Všeobecný súd v bodoch 79 až 110 napadnutého rozsudku zamietol druhú časť tretieho žalobného dôvodu uvedeného spoločnosťou Wizz Air na podporu jej prvostupňovej žaloby. Táto spoločnosť odkázala na druhý žalobný dôvod tejto žaloby založený v podstate na tom, že Komisia tým, že povolila predmetné opatrenie, hoci Tarom mala prospech zo série zvýšení základného imania až do roku 2019 v rámci poskytnutia pomoci na reštrukturalizáciu poskytnutej pred prístupím Rumunska k Európskej únii (ďalej len „pomoc na reštrukturalizáciu spoločnosti Tarom“), porušila zásadu poskytnutia pomoci jedenkrát a naposledy stanovenú v bode 70 usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu.
- 67 Podľa tejto zásady, ako uviedol Všeobecný súd v bodoch 79 a 80 napadnutého rozsudku, pomoc môže byť v zásade poskytnutá podnikom v ťažkostiach len na jednu reštrukturalizačnú operáciu. Bod 71 týchto usmernení v tejto súvislosti najmä spresňuje, že ak podnik už dostal pomoc na záchranu, pomoc na reštrukturalizáciu alebo dočasnú podporu reštrukturalizácie, čo musí uviesť členský štát, Komisia neschváli novú pomoc v súlade s uvedenými usmerneniami, ak uplynulo menej ako desať rokov od poskytnutia pomoci, od skončenia obdobia reštrukturalizácie alebo pozastavenia plnenia plánu reštrukturalizácie.
- 68 V rozsahu, v akom Wizz Air štvrtým odvolacím dôvodom tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 103 napadnutého rozsudku nesprávne konštatoval, že zvýšenia základného imania nepredstavujú súčasť plánu reštrukturalizácie podniku v ťažkostiach, treba konštatovať, že táto argumentácia je založená na nesprávnom výklade napadnutého rozsudku.
- 69 V tomto bode 103 napadnutého rozsudku totiž Všeobecný súd iba vykonal opis a výklad bodov 45 až 47 usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu, aby v bode 104 tohto rozsudku dospel bez toho, aby sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, k záveru, že tieto body odlišujú pojem „vykonávanie opatrenia pomoci“ od pojmu „realizácia plánu reštrukturalizácie“, a najmä v bode 105 uvedeného rozsudku, aby odmietol argumentáciu žalobkyne, podľa ktorej plán reštrukturalizácie spoločnosti Tarom trval až do konca vykonania pomoci na reštrukturalizáciu spoločnosti Tarom v roku 2019.
- 70 Preto na rozdiel od toho, čo tvrdí Wizz Air v rámci svojho štvrtého odvolacieho dôvodu, Všeobecný súd v bode 103 svojho rozsudku nerozhodol, že finančné aspekty pomoci na reštrukturalizáciu, ako sú zvýšenia základného imania, nemožno nikdy považovať za súčasť plánu reštrukturalizácie.

71 Štvrtý odvolací dôvod je preto potrebné zamietnuť ako nedôvodný.

O piatom odvolacom dôvode

Argumentácia účastníkov konania

- 72 Svojím piatym odvolacím dôvodom Wizz Air tvrdí, že Všeobecný súd sa v bodoch 85 a 99 napadnutého rozsudku dopustil zjavného skreslenia dôkazov, keď posudzoval dĺžku obdobia reštrukturalizácie spoločnosti Tarom.
- 73 V tejto súvislosti Wizz Air v prvom rade tvrdí, že konštatovanie Všeobecného súdu v bode 85 napadnutého rozsudku, podľa ktorého boli všetky záruky za pôžičky poskytnuté Rumunskom spoločnosti Tarom využité bezprostredne po ich poskytnutí, je v rozpore s tvrdeniami Komisie obsiahnutými v odôvodneniach 25 a 88 sporného rozhodnutia.
- 74 V druhom rade Všeobecný súd skreslil dôkazy, keď v bode 99 napadnutého rozsudku konštatoval, že žalobkyňa nepredložila nijaký dôkaz alebo indíciu, podľa ktorých by sa obdobie reštrukturalizácie, ako je definované v bode 98 tohto rozsudku, skončilo po roku 2005. Všeobecný súd tým ignoroval niektoré dôkazy, ktoré Wizz Air predložila, a v dôsledku toho potvrdil nesprávny záver Komisie, pokiaľ ide o koniec obdobia reštrukturalizácie.
- 75 Podľa Komisie je piaty odvolací dôvod neúčinný a v každom prípade nedôvodný.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 76 Hoci sa Wizz Air piatym odvolacím dôvodom dovoľavala skreslenia skutkových okolností, ktorého sa dopustil Všeobecný súd v bodoch 85 a 99 napadnutého rozsudku tým, že na účely uplatnenia zásady poskytnutia pomoci jedenkrát a naposledy posúdil jednak relevantný dátum poskytnutia pomoci na reštrukturalizáciu spoločnosti Tarom a jednak dátum konca obdobia reštrukturalizácie, nepredložila žiadnu osobitnú právnu argumentáciu, ktorá by mohla v súlade s judikatúrou pripomenutou v bode 59 tohto rozsudku preukázať zjavné skreslenie skutkových okolností a dôkazov Všeobecným súdom.
- 77 Takéto skreslenie totiž nemôže vyplývať ani z údajného rozporu medzi bodom 85 napadnutého rozsudku a niektorými údajmi obsiahnutými v spornom rozhodnutí, ani z toho, že Všeobecný súd nezohľadnil dôkazy predložené žalobkyňou v prvostupňovom konaní alebo im odmietol priznať dôkaznú hodnotu, keď v bode 99 napadnutého rozsudku rozhodol, že žalobkyňa nepreukázala, že obdobie reštrukturalizácie sa v každom prípade skončilo menej ako desať rokov pred poskytnutím predmetného opatrenia.
- 78 Piaty odvolací dôvod tak v skutočnosti smeruje k spochybneniu nezávislého posúdenia skutkových okolností a dôkazov, ktoré Všeobecný súd vykonal v bodoch 85 a 99 napadnutého rozsudku, a preto musí byť odmietnutý ako neprípustný.

O šiestom odvolacom dôvode

Argumentácia účastníkov konania

- 79 Svojím šiestym odvolacím dôvodom Wizz Air tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 89 napadnutého rozsudku konštatoval, že nebolo potrebné, aby Komisia overila, či sa pomoc na reštrukturalizáciu spoločnosti Tarom, ktorú kvalifikovala ako existujúcu pomoc, stala novou pomocou. Podľa nej vzhľadom na alarmujúce informácie, ktoré mala Komisia k dispozícii, týkajúce sa kumulovaných strát spoločnosti Tarom v období od roku 2004 do roku 2019, mal Všeobecný súd v súlade s rozsudkom z 2. septembra 2021, Komisia/Tempus Energy a Tempus Energy Technology (C-57/19 P, EU:C:2021:663), dospieť k záveru, že Komisia bola povinná prešetriť informácie, ktoré mala skutočne k dispozícii. Navyše tvrdí, že usmernenia o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu ukladali Komisii striktnú povinnosť predložiť jasné dôkazy.
- 80 Z toho vyplýva, že posúdenie Všeobecného súdu v bode 89 napadnutého rozsudku, podľa ktorého žalobkyňa nepredložila nijaký dôkaz alebo indíciu preukazujúcu, že podmienky dohodnuté v štádiu poskytnutia záruk za pôžičky poskytnuté v rámci pomoci na reštrukturalizáciu spoločnosti Tarom boli počas obdobia uplatňovania týchto záruk zmenené, vychádza z nesprávneho právneho posúdenia.
- 81 Podľa Komisie je šiesty odvolací dôvod zjavne nedôvodný.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 82 Treba uviesť, že odôvodnenie napadnutého rozsudku, ktorého sa týka šiesty odvolací dôvod, patrí do posúdenia argumentácie žalobkyne predloženej v prvostupňovom konaní zo strany Všeobecného súdu, založenej na pochybnostiach, ktoré mala mať Komisia, pokiaľ ide o dodržanie lehoty minimálne desiatich rokov stanovenej v bode 71 usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu od poskytnutia pomoci na reštrukturalizáciu spoločnosti Tarom. Žalobkyňa konkrétne tvrdila, že táto pomoc podliehala zmenám, najmä tak, aby dlhy spoločnosti Tarom vyplývajúce z platieb rumunského štátu v rámci záruk za pôžičky mohli byť zmenené na zvýšenie základného imania v prospech tohto štátu.
- 83 V tejto súvislosti Všeobecný súd na jednej strane v bode 88 napadnutého rozsudku konštatoval, že žalobkyňa nespochybnila tvrdenie Komisie, podľa ktorého podmienky uplatnenia záruk za pôžičky, poskytnuté v rámci uvedenej pomoci, ako aj premena dlhov vzniknutých z platieb uskutočnených rumunským štátom na základe týchto záruk na zvýšenie základného imania boli stanovené v rôznych rozhodnutiach a uzneseniach prijatých v rokoch 1997 až 2003, a to ešte pred pristúpením Rumunska k Únii.
- 84 Na druhej strane Všeobecný súd v bode 89 napadnutého rozsudku spresnil, že žalobkyňa sa v tejto súvislosti obmedzila na tvrdenie, že Komisia sa mala ubezpečiť, že uplatnenie záruk bolo vykonané za podmienok, ktoré boli pôvodne dohodnuté pri ich poskytnutí, ale nepredložila nijaký dôkaz alebo indíciu, že tieto podmienky boli počas obdobia uplatňovania týchto rôznych záruk zmenené.
- 85 Všeobecný súd sa tým nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, pokiaľ ide o rozdelenie dôkazného bremena.

- 86 Ako totiž vyplýva z judikatúry pripomenutej v bode 43 napadnutého rozsudku, na ktorý Všeobecný súd odkázal v bode 89 tohto rozsudku, dôkaz o existencii pochybností o zlučiteľnosti predmetnej pomoci s vnútorným trhom, ktorý sa musí hľadať tak v okolnostiach prijatia rozhodnutia o nevznesení námietok, ako aj v jeho obsahu, musí predložiť navrhovateľ zrušenia tohto rozhodnutia na základe súboru súhlasných nepriamych dôkazov (rozsudok z 2. septembra 2021, Komisia/Tempus Energy a Tempus Energy Technology, C-57/19 P, EU:C:2021:663, bod 40).
- 87 V tejto súvislosti na rozdiel od toho, čo zrejme naznačuje Wizz Air, toto rozdelenie dôkazného bremena sa nemôže meniť v závislosti od druhu dotknutej pomoci a uplatňuje sa najmä na pomoc na záchranu alebo reštrukturalizáciu, akou je predmetné opatrenie.
- 88 Z toho vyplýva, že šiesty odvolací dôvod treba zamietnuť ako nedôvodný.

O siedmom odvolacom dôvode

Argumentácia účastníkov konania

- 89 Svojím siedmym odvolacím dôvodom Wizz Air poukazuje na nesprávne právne posúdenie v rozsahu, v akom Všeobecný súd nepreskúmal tretí žalobný dôvod v prvostupňovom konaní, pokiaľ bol založený na porušení jej procesných práv podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ a na existencii vážnych ťažkostí odôvodňujúcich začatie konania vo veci formálneho zisťovania.
- 90 V tejto súvislosti po prvé, hoci Wizz Air tvrdila, že nedostatky zistené v prvom a druhom žalobnom dôvode preukazujú existenciu vážnych ťažkostí, ktoré si vyžadovali začatie konania vo veci formálneho zisťovania, Všeobecný súd preskúmal tieto žalobné dôvody len z hľadiska vecného posúdenia, teda so zreteľom na existenciu zjavne nesprávneho posúdenia skutkového stavu alebo nesprávneho právneho posúdenia.
- 91 Ako jediný dôvod smerujúci k ochrane jej procesných práv mal podľa spoločnosti Wizz Air jej tretí žalobný dôvod samostatný obsah vo vzťahu k prvým dvom žalobným dôvodom, keďže kritérium preskúmania je odlišné na účely preukázania existencie vážnych ťažkostí, ktoré mali viesť k začatiu konania vo veci formálneho zisťovania.
- 92 Po druhé Všeobecný súd nemôže predpokladať, že vzhľadom na to, že preskúmal prvé dva žalobné dôvody, tretí žalobný dôvod stratil deklarovaný predmet. Vo všetkých bodoch napadnutého rozsudku, v ktorých Všeobecný súd odmietol existenciu zjavne nesprávneho posúdenia Komisie, totiž možno existenciu vážnych ťažkostí preukázať najmä na základe opomenutí a nedostatkov v odôvodnení sporného rozhodnutia.
- 93 Komisia tvrdí, že siedmy odvolací dôvod treba zamietnuť ako nedôvodný.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 94 Treba pripomenúť, že pokiaľ žalobca navrhuje zrušenie rozhodnutia Komisie o nevznesení námietok voči štátnej pomoci, v podstate napáda skutočnosť, že toto rozhodnutie bolo prijaté bez toho, aby táto inštitúcia začala konanie vo veci formálneho zisťovania, čím porušila jeho procesné práva. Na to, aby žalobca uspel so svojím návrhom na zrušenie, môže uviesť akékoľvek žalobné

- dôvody, ktoré môžu preukázať, že posúdenie informácií a skutočností, ktoré mala Komisia k dispozícii počas fázy predbežného preskúmania oznámeného opatrenia, muselo vyvolať pochybnosti o zlučiteľnosti tohto opatrenia s vnútorným trhom. Použitie takýchto tvrdení preto nemôže mať za následok zmenu predmetu žaloby, ani podmienok jej prípustnosti. Naopak existencia pochybností o tejto zlučiteľnosti je práve dôkazom, ktorý treba predložiť na preukázanie, že Komisia bola povinná začať konanie vo veci formálneho zisťovania podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ, ako aj článku 6 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2015/1589 z 13. júla 2015 stanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 [ZFEÚ] (Ú. v. EÚ L 248, 2015, s. 9) (pozri v tomto zmysle rozsudok z 24. mája 2011, Komisia/Kronoply a Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, bod 59, ako aj citovanú judikatúru).
- 95 Prináleží autorovi návrhu na zrušenie rozhodnutia o nevznesení námietok, aby preukázal, že existovali pochybnosti o zlučiteľnosti pomoci s vnútorným trhom, takže Komisia bola povinná začať konanie vo veci formálneho zisťovania podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ. Takýto dôkaz treba hľadať tak v okolnostiach prijatia tohto rozhodnutia, ako aj v jeho obsahu, a to prostredníctvom súboru súhlasných nepriamych dôkazov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 2. septembra 2021, Komisia/Tempus Energy a Tempus Energy Technology, C-57/19 P, EU:C:2021:663, bod 40, ako aj citovanú judikatúru).
- 96 Nedostatočnosť alebo neúplnosť preskúmania uskutočneného Komisiou v rámci konania o predbežnom preskúmaní svedčí o tom, že táto inštitúcia čelila závažným ťažkostiam pri posudzovaní zlučiteľnosti oznámeného opatrenia s vnútorným trhom, čo ju malo viesť k začatiu konania vo veci formálneho zisťovania (pozri v tomto zmysle rozsudok z 2. septembra 2021, Komisia/Tempus Energy a Tempus Energy Technology, C-57/19 P, EU:C:2021:663, bod 41, ako aj citovanú judikatúru).
- 97 V prejednávanej veci treba konštatovať, ako na úvod uviedol Všeobecný súd v bode 26 napadnutého rozsudku, že tretí žalobný dôvod spoločnosti Wizz Air v prvostupňovom konaní bol výslovne založený na porušení jej procesných práv podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ, keďže Komisia čelila vážnym ťažkostiam pri posudzovaní zlučiteľnosti predmetného opatrenia s vnútorným trhom.
- 98 Ako však Všeobecný súd v podstate uviedol v bode 28 napadnutého rozsudku, existenciu takýchto ťažkostí možno hľadať najmä v posúdeniach Komisie a v zásade ju možno preukázať dôvodmi alebo tvrdeniami predloženými žalobcom s cieľom spochybniť dôvodnosť rozhodnutia o nevznesení námietok, aj keď preskúmanie týchto dôvodov alebo tvrdení nevedie k záveru, že posúdenia Komisie vo veci samej sú zo skutkového alebo právneho hľadiska nesprávne (pozri v tomto zmysle rozsudok z 2. apríla 2009, Bouygues a Bouygues Télécom/Komisia, C-431/07 P, EU:C:2009:223, body 63 a 66, ako aj citovanú judikatúru).
- 99 V tejto súvislosti z prvostupňovej žaloby spoločnosti Wizz Air vyplýva, že na podporu tretieho dôvodu tejto žaloby žalobkyňa v podstate odkázala na prvý a druhý žalobný dôvod, pričom tvrdila, že nedostatky a pochybenia identifikované v týchto žalobných dôvodoch preukazujú existenciu vážnych ťažkostí, ktoré mali odôvodňovať začatie konania vo veci formálneho zisťovania, keďže týmito nedostatkami alebo pochybeniami je poznačené posúdenie Komisie vzhľadom na body 43 a 44 usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu a vzhľadom na zásadu poskytnutia pomoci jedenkrát a naposledy.

- 100 Zo znenia napadnutého rozsudku a najmä z jeho bodov 75 a 109 pritom vyplýva, že Všeobecný súd skutočne preskúmal tieto výhrady z hľadiska existencie vážnych ťažkostí, ktoré mali viesť Komisiu k tomu, aby mala pochybnosti o zlučiteľnosti predmetného opatrenia s vnútorným trhom a začala konanie vo veci formálneho zisťovania.
- 101 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že siedmy odvolací dôvod treba zamietnuť ako nedôvodný.
- 102 Keďže ani jednému z odvolacích dôvodov, ktoré vzniesla odvolateľka, nebolo vyhovené, odvolanie treba v celom rozsahu zamietnuť.

O trovách

- 103 Podľa článku 184 ods. 2 rokovacieho poriadku ak odvolanie nie je dôvodné, Súdny dvor rozhodne o trovách konania.
- 104 Podľa článku 138 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku uplatniteľného na konanie o odvolaní na základe článku 184 ods. 1 toho istého rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla uložiť odvolateľke povinnosť nahradiť trovy konania a tá nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené uložiť jej povinnosť nahradiť všetky trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (deviata komora) rozhodol takto:

1. Odvolanie sa zamieta.

2. Wizz Air Hungary Légiközlekedési Zrt. (Wizz Air Hungary Zrt.) znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania, ktoré vznikli Európskej komisii.

Podpisy